

Държавна филхармония

K 78/P 95

1200000869144

СИМФОНИЧЕН
ОРКЕСТЪР

Q $\frac{78}{995}$

ДО „ТЕАТЪР И МУЗИКА“
РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ

ОТКРИВАНЕ НА СЕЗОНА

1982 — 1983 година

КОНЦЕРТ

на

СИМФОНИЧНИЯ ОРКЕСТЪР

носител на орден „Червено знаме на труда“

посветен на Международния ден на музиката — 1 октомври

Диригент — з. а. А Л И П И Н А Й Д Е Н О В

Солист — Р У М Я Н А В Ъ Л Ч Е В А — Е В Р О В А, сопран

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869144

зала Народна опера

1 октомври, петък, 19.30 ч.

448336

ПРОГРАМА:

I.

Л. ПИПКОВ

- Вариации за струнен оркестър
- Покрай планината Данти
- Буря в Адриатика
- Вечер в планината
- Маслинени гори край Влона
- Празник в Елбасан

* * ШОСОН

- Поема за любовта и морето
- Цветя на водата
- Интерлюдия
- Смъртта и любовта

II.

БЕТХОВЕН

- Симфония № 4
- Adagio. Allegro vivace
- Adagio.
- Menuetto. Allegro vivace
- Allegro ma non troppo

* *

Първо изпълнение в България.

ЛЮБОМИР ПИПКОВ

(1904 — 1974)

Обикновено, когато се обръщаме към творчеството на ЛЮБОМИР ПИПКОВ несъзнателно отсяваме само онези съчинения, които се считат за представителни — оперите „Янините девет братя“, „Момчил“ и „Антигона 43“, четирите симфонии, кантатно-ораториалните произведения „Сватба“ и „Оратория за нашето време“, някои камерни творби, вокални цикли. . . Често остават встрани редица опуси, които макар и не така популярни, имат място сред почетните заглавия в неговото творчество. Така че, ако се поровим в камерно-инструменталната литература на Пипков (една съвсем не лека задача, имайки предвид нейния обем), някъде в началото на нейната хронология ще открием и един от образците на т. н. „непопулярни“ заглавия — „Вариации за струнен оркестър“.

Вариациите се появяват през 1949 г. след едно гостуване на Пипков в Албания. Впечатленията са много, не по-малко са и преживяванията, а и изключителният усет на Пипков към същината на нещата си казва думата. Ражда се първото програмно произведение на композитора, вдъхновено от историята, живописната природа, фолклорното богатство и съвременен бит на Албания. Творбата се разгръща в 16 свободни вариации върху албанската народна „Пролетна песен“. Редуват се пъстри жанрови сцени — „Празник в Елбасан“, оскерцозни моменти — „Игра в училищния двор“, героични интонации — „Партизанска атака“, картини от природата — „Буря над Адриатика“, „Планински пътеки“, скръбно-лирични епизоди — „Партизански гръж“, „Приказка за Скендер бег“. . . Но онова, което надделява като цялостно впечатление е постоянната „игра“ между лиричното и скерцозното начало — линия, която откриваме често и в късните опуси на Пипков.

ЕРНЕСТ ШОСОН

(1855 — 1899)

Френските историци наричат последната трета на XIX век „период на обновление“. Наред с композитори като Бизе, Делиб, Сен-Санс, Цезар Франк, а отчасти и под тяхно влияние, в общата панорама на френската музикална култура се появяват още няколко имена, които допълват вече познатата картина на обновление. Типичен пример в това отношение е личността и творчеството на ЕРНЕСТ ШОСОН — в началото на своя живот — талантлив любител, а по-късно и професионален композитор, под въздействието на Жул Масне и Цезар Франк. Шосон оставя своето име предимно в областта на вокалната и камерна музика, без това да му попречи да съчини едно от най-оригиналните произведения в цигулковата литература — „Поема за цигулка и оркестър“. Тънкият лиризъм, обвеян от лека меланхолия, изисканият музикален стил, така характерни за френската музика, не отминават и творчеството на Шосон. Но за неговата образност съществува и още по-точно определение — „печална радост“. „ПОЕМА ЗА ЛЮБОВТА И МОРЕТО“ или „Поема за сопран и оркестър“ (посветена за неговия съвременник, композитора Анри Дюпарк) е сякаш великолепно потвърждение на тази мисъл. В продължение на десет години (1882 — 1892) Шосон живее със стиховете на Морис Бушор, докато се реши да ги „облече“ в музика. Всеки познавач на френската музика непременно ще открие в това произведение сериозните кълнове на импресионистичната звукопис — ще рече — „дебюсизми“ преди Дебюси — в прозрачно-трептящата на места оркестрова материя, в тембристата оркестрация, или в чистите линии на сопрановата партия. Но, в същото време, ако се вслуша внимателно ще усети и далеч по-земната, „по-материална“ музикална реч — искрено развърлуваща, неспокойно-задъхана, такава, каквато я познаваме от цигулковата поема.

I.

Цъфтящите люляци
изпълват с ухание
въздуха и косите на жените.

Яркото слънце ще стопли
морето и вълните,
идващи да прегърнат брега.

Свети небето с очи като люляк.
Аз ви моля, поточета,
пътечки зелени,
отведете ме при моята любима.
Трепет изпълни сърцето ми —
в лятното утро на морския бряг
красива девойка
с усмивка и нежност
към мене погледна с очите си ясни.

Морето докосва брега,
прелитат безгрижните птици,
блестят небесата и
странно зелено става морето...
Тъмният шум на вълните
заглушава моя стон.
Морето пее с игривия вятър.
Очите ми чакат, любима,
сърцето ми чака...

II.

Скоро ще видя
сияния и весел остров,
върху тихата вода
като линия ще плува.
изумрудното море
ще го погали,
а в душата ми
ще бъде тежко
от толкова спомени.
Вятърът търкаля мъртвите листа,
моите мисли приличат
на мъртвите листа в ношта.
Листата като че танцуват,
като че стенат под звездите
от болката на любовта,
която е отминала.

Любимата ми беше странна. . .
Челата ни бледнееха.

И ням, над нея сведен,
в очите ѝ прочетох
страшната дума —
забрана.

Отмина времето
със дъх на люляк...
И вятърът, и небесата
са вече други.
Цветето на любовта
е вече мъртво.
Не можем да го върнем
със целувка.

Няма цветя,
Няма весело слънце.

Пролетта със дъх
на люляк и на рози
като нашата любов е мъртва.
(свободен превод)

Л. В. БЕТХОВЕН

(1770 — 1827)

Ако приемаме Бетховеновата музика като символ на класика и класичност, трябва да признаем, че този символ е твърде многозначен. ЧЕТВЪРТАТА СИМФОНИЯ се счита за един от най-свежите и светли опуси на Бетховен — една от малкото творби, които не носят оня съдбоносен за ряд, познат от големите трагедийни и драматични произведения на майстора. Но, стояща между „два северни великана“ (Шуман) — Трета и Пета симфония, тя далеч не е само една приятна изненада за виенската публика и критика (малко са творбите на Бетховен, които се радват на подобен успех). В нея има нещо ново, което по-късно ще привлече силно и без това пристрастните погледи на романтиците. Откриваме го най-вече във Въсплението към Първа част. Тоналното „блуждаене“, свободното прелюдиране на мелодията, или темброво-колористичните находки в този кратък бавен епизод от симфонията по нищо не отстъпват на много моменти от бъдещите веберови опери.

Изтъкнатата българска певица РУМЯНА ВЪЛЧЕВА—ЕВРОВА завършва БДК — София със специалност хорова дирижиране в класа на проф. Георги Димитров.

По-късно, успоредно с работата си като хоров диригент в смесения професионален хор на Българското радио, учи пеене при проф. Илия Йосифов и доц. Чавдар Хаджиев. След първите успешни опити на концертни подиум като певица, Румяна Еврова специализира във Виена при камерзенгерин проф. Рутилде Бьох и д-р Харалд Гьотц.

В настоящия момент РУМЯНА ЕВРОВА участва интензивно в музикалния живот на България, предимно като концертен изпълнител. Чест гост е на авторитетни музикални фестивали, на камерни и симфонични оркестри. Гостува с успех на „Биенале на съвременната музика — Берлин '79“, в Монголия, Италия, Австрия.

Нейният репертоар включва произведения от всички стилове и епохи, с особен акцент върху предкласиката и съвременността. Красив, сочен сопран, богат на отенъци, великолепно овладян — това са основните штрихи на нейния творчески натюрел.

О Т З И В И:

„... Сопристка, която в последно време убедително се налага в концертния ни живот със своето интелигентно, стилно и същевременно изпълнено с богата експресивност камерно пеене.“

в-к „Народна култура“

„Сопраното Румяна Вълчева—Еврова показва овладяна техника, безукорен вкус и художествена мярка. . .“

сп. „Музикални хоризонти“

О Ч А К В А Й Т Е!
Д Н И Н А С Ъ В Е Т С К А Т А К У Л Т У Р А
В Р У С Е

посветени на 60-годишнината от образуването на СССР
и 65-годишнината на ВОСР

3 — 8 октомври

3. 10., неделя — Естраден оркестър „СЪВРЕМЕННИК“

5. 10., вторник — Група „МАЙСТОРИ НА ИЗКУСТВОТО“
с участието на:

н. а. ГУЛХАН ТОЛПАКОВА; н. а. ЛЮДМИ
ЛА БРЖОЗОВСКА; н. а. ЮРИЙ ТРОЯН;
з. а. КОНСТАНТИН ДЗБОЕВ; ВИКТОРИЯ
МУЛЛОВА; ЕЛГА БРАХМАНЕ; ансамбъл
„РУСКА ПЕСЕН“.

6. 10., сряда — Камерен ансамбъл „СОФИЙСКИ СОЛИ-
СТИ“

Диригент — ЕМИЛ ТАБАКОВ

8. 10., петък — Концерт на Симфоничния оркестър при
Русенска филхармония

Диригент — з. а. АЛИПИ НАНДЕНОВ

Сolist — НЕВЯНА КУЛЧЕВА —
КЪТЕВА, цигулка

